

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	ISTORIE ȘI GEOGRAFIE
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	ASISTENȚĂ SOCIALĂ
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Asistent social

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Asistența socială a persoanelor vârstnice				
Titularul activităților de curs	Lector univ. Dr. Carmen Ciornei				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. Dr. Carmen Ciornei				
Anul de studiu	3	Semestrul	6	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	36	Curs	24	Seminar	12	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	35
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	27
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	27
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	89
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală cu videoprojector, ecran de proiecție
Desfășurare aplicații	Seminar • Sală cu videoprojector, ecran de proiecție
	Laborator •
	Proiect •

6. Competențe specifice acumulate

Competențe	- Identificare, analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale de
------------	---

profesionale	<p>la nivel comunitar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborare, implementare și evaluare a politicilor, programelor și serviciilor sociale destinate persoanelor și grupurilor vulnerabile; - Dezvoltarea în cadrul administrației publice a serviciilor și activităților de prevenție precum și a celor de suport acordate beneficiarilor sistemului de asistență socială. - Consultanță în accesarea resurselor comunitare pentru persoanele și grupurile sociale excluse sau în risc de excludere socială (instituții, servicii, prestații); - Intervenție, consiliere și terapie individuală și de grup acordată în mediul familial sau instituțional (spitale, școli, penitenciare, centre anti-drog, instituții specializate de asistență socială); - Comunicare și relaționare eficientă cu beneficiarii
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistentei sociale - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă transdisciplinară pe diverse paliere ierahice la nivel intra- si interorganizational

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> -formarea cunoștințelor necesare pentru abordarea corespunzătoare a persoanelor vârstnice - formarea deprinderilor necesare evaluării și intervenției persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate - familiarizarea studenților cu noțiuni care țin de valorizarea persoanelor vârstnice, asistența socială acordată în virtutea drepturilor cetățenești - cunoașterea mecanismelor legislative de protecție a persoanelor vârstnice și a instituțiilor responsabile în implementarea politicilor de protecție a persoanelor vârstnice și a familiilor acestora
	-formarea de deprinderi și abilități practice profesionale

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Curs 1 – 2 Aspecte introductive privind îmbătrânirea; îmbătrânirea demografică. Teorii sociologice despre batranete. Teorii biologice despre imbatranire.	4	prelegere, expunere, curs interactiv;	
Curs 3 - 4 Politici sociale de sănătate. Starea de sanatate si bolile cornice la varstnici Aspecte de ordin legislativ privind protejarea persoanelor vârstnice. Sisteme de îngrijire a sănătății, bolii și dizabilității	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 5 – 6 Aspecte psihologice ale îmbătrânirii	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 7 – 8 Vârstnivul în context social	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Curs 9 – 10 Principii de incluziune socială pentru persoane vârstnive Susținerea și intervenția în familiile care au în îngrijire o persoană	4	prelegere, expunere, curs	

vârstnică		interactiv.	
Curs 11 – 12 Instituții publice implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vârstnice. Organizații nev guvernamentale implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vârstnice.	4	prelegere, expunere, curs interactiv.	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> • Albu, A et all (2001) <i>Asistența în familie a persoanei cu deficiență funcțională</i>, Iași, Polirom • Athanasiu A., (1998) <i>Tratat de psihologiei medicală</i>, București, Editura Oscar Print • Bucur, Venera, Maciovan, Adina, (2003), <i>Probleme ale vârstei a treia</i>, în Neamțu, G., (coord.), <i>Tratat de asistență socială</i>, Ed. Polirom, Iași • Ciornei Carmen, <i>Reintegrarea în activitate a unei persoane cu deficiență vizuală gravă – studiu de caz din perspectivă ecologică</i>, lucrare publicată în colecția <i>România socială</i>, drumul schimbărilor și al integrării europene. Conferința anuală a Asociației Române de promovare a Asistenței Sociale, 2004. • Ciornei Carmen, <i>Autoservirea, o perspectivă medico-socială</i>, în colecția <i>România Socială</i>, drumul schimbării și al integrării europene, vol I.Coord Petru Iluț, Laura Nistor, Traian Rotariu, 2005. • Ciornei Carmen, Neamțu Nicoleta, <i>Unde sunt resursele unei tinere care și-a pierdut capacitatea de muncă? În sine și în propria familie</i>, în Neamțu Nicoleta (coordonator), <i>Procese de asistență socială centrate pe individ, familie și grup</i>. Studii de caz, Editura ACCENT, Cluj-Napoca, 2012 pag. 116 – 129 • Ciornei Carmen, <i>Un învingător. S-a învins pe sine</i>, în Neamțu Nicoleta (coordonator), <i>Procese de asistență socială centrate pe individ, familie și grup</i>. Studii de caz, Editura ACCENT, Cluj-Napoca, 2012, pag 143 - 153 • Dumitrașcu, H., coord, (2012) <i>Consilierea în asistență socială</i>, Iași, Polirom. • Fontaine, Roger, (2008), <i>Psihologia îmbătrânirii</i>, Polirom, Iași, Gârlean-Șoitu, Daniela T. , <i>Varsta a treia</i>, Iași: Institutul European, 2006; • Gal, Denizia, (2001), <i>Dezvoltarea umană și îmbătrânirea</i>, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeana • Gal, Denizia, (2001), <i>Vine o zi – Eseuri pe teme gerontologice</i>, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeana • Ghidrai, Olimpia, <i>Geriatric și gerontologie</i>, Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință 2002; • Jeican R., (1999) <i>Psihiatrie pentru medicii de familie</i>, Cluj napoca, editura Dacia • Krogsurd K., (2006), <i>Practica asistenței sociale</i>, Iași, Polirom. • Gherguț, A., (2006) <i>Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale</i>, Iași, Polirom • Neamțu Nicoleta și Ciornei Carmen (1998) „Consecințe ale inegalității sociale în cazul persoanelor cu dizabilități” în <i>Revista de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă</i>, vol 4 – Serie nouă, Nr 2 – 1998, pp 59 – 62, București, Asociația Medicală Română și Societatea Română de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă • Neamțu Nicoleta și Ciornei Carmen (2001), <i>Practica asistenței sociale: competențe specifice</i>, Cluj Napoca, Editura Pro Vita • Nechita, Marius, <i>O abordare conceptuală integrată privind vârstnicii</i>, Baia-Marie: Editura Universității de Nord, 2009; • Rădulescu, S.M. (2002) <i>Sociologia sănătății și a bolii</i>, București, Editura Nemira • Rășcanu, R., (1997) <i>Psihologie medicală și asistență socială</i>, București, Societatea Știință și tehnică • Rebeleanu-Bereczki, A., <i>Politicile în domeniul sănătății în contextul reformei sociale din România</i>, Cluj Napoca, Presa universitară clujeană. • Sandu, A., (2013) <i>Asistența socială aplicată, tehnici de cercetare și modele de intervenție</i>, Iași, Lumen. • Sandu, A., (2010) <i>Tehnici de asistență socială</i>, Iași, Lumen. • Neamțu G., coord. (2003) <i>Tratat de asistență socială</i>, Iași: Polirom. • Neamțu G., coord. (2016) <i>Enciclopedia asistenței sociale</i>, Iași: Polirom • LEGE nr. 17 din 9 martie 2000*) privind asistența socială a persoanelor vârstnice – Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 11 iulie 2006 			

- HOTĂRÂRE nr. 886 din 5 octombrie 2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, Publicată în Monitorul Oficial cu numărul 507 din data de 16 octombrie 2000
- LEGEA nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 852 din data de 20 decembrie 2010 cu modificările și completările ulterioare.
- LEGEA nr. 95 din 14 aprilie 2006 privind reforma în domeniul sănătății - republicată*) în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare
- LEGEA nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap – republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006, modificată prin Legea nr. 241/2007 pentru abrogarea unor reglementări prin care sunt acordate scutiri sau exonerări de la plata taxelor vamale ale unor bunuri, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 24 iulie 2007.
- LEGEA nr. 487 din 11 iulie 2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice *) – Republicată în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 13 septembrie 2012

Bibliografie minimală

- Bucur, Venera, Maciovan, Adina, (2003), Probleme ale vârstei a treia, în Neamțu, G., (coord.), Tratat de asistență socială, Ed. Polirom, Iași
- Dumitrașcu, H., coord, (2012) *Consilierea în asistență socială*, Iași, Polirom.
- Fontaine, Roger, (2008), Psihologia îmbătrânirii, Polirom, Iași, Gârlean-Șoitu, Daniela T. , Varsta a treia, Iași: Institutul European, 2006;
- Gal, Denizia, (2001), Dezvoltarea umană și îmbătrânirea, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană
- Gal, Denizia, (2001), Vine o zi – Eseuri pe teme gerontologice, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană
- Ghidrai, Olimpia, Geriatrie și gerontologie, Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință 2002;
- Neamțu Nicoleta și Ciornei Carmen (2001), Practica asistenței sociale: competențe specifice, Cluj Napoca, Editura Pro Vita
- Nechita, Marius, O abordare conceptuală integrată privind vârstnicii, Baia-Marie: Editura Universității de Nord, 2009;
- Neamțu G., coord. (2003) *Tratat de asistență socială*, Iași: Polirom.
- Neamțu G., coord. (2016) *Enciclopedia asistenței sociale*, Iași: Polirom
- LEGE nr. 17 din 9 martie 2000* privind asistența socială a persoanelor vârstnice – Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 11 iulie 2006
- HOTĂRÂRE nr. 886 din 5 octombrie 2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, Publicată în Monitorul Oficial cu numărul 507 din data de 16 octombrie 2000
- LEGEA nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 852 din data de 20 decembrie 2010 cu modificările și completările ulterioare.
- LEGEA nr. 95 din 14 aprilie 2006 privind reforma în domeniul sănătății - republicată*) în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare
- LEGEA nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap – republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006, modificată prin Legea nr. 241/2007 pentru abrogarea unor reglementări prin care sunt acordate scutiri sau exonerări de la plata taxelor vamale ale unor bunuri, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 24 iulie 2007.
- LEGEA nr. 487 din 11 iulie 2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice *) – Republicată în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 13 septembrie 2012
-

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Seminar 1 – 2. Aspecte introductive privind imbatranirea; îmbătrânirea demografică.	2	expunerea, dezbaterea, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 3 – 4	2	expunerea, dezbaterea,	

Teorii sociologice despre batranete. Explicații Teorii biologice despre îmbătrânire. Explicații		jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 5 – 6 Politici sociale de sănătate. Starea de sanatate si bolile cronice la varstnici. Exemplificări	2	expunerea, dezbaterea, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 7 – 8 Aspecte psihologice ale îmbătrânirii. Vârșnicul în context social. Roluri. Valorizarea vârșnicului. Exeplme de succes	2	expunerea, dezbaterea, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 9 – 10 Principii de incluziune socială pentru persoane vârșnice. Exemple. Susținerea și intervenția în familiile care au în îngrijire o persoană vârșnică. Modele de intervenție	2	expunerea, dezbaterea, jocuri de rol, studiul de caz	
Seminar 11 – 12 Instituții publice implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vârșnice. Exemple. Organizații neguvernamentale implicate și responsabile în ceea ce privește protecția persoanelor vârșnice. Exemple.	2	expunerea, dezbaterea, jocuri de rol, studiul de caz	
<ul style="list-style-type: none"> • aferentă celei de la curs 			
Bibliografie minimală			
<ul style="list-style-type: none"> • aferentă celei de la curs 			

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

- Studenții sunt pregătiți pentru a înțelege specificul evaluării și intervenției sociale pentru indivizi cu dizabilitate și boală precum și pentru familiile care au în îngrijire o persoană cu dizabilitate. Studenții vor fi, de asemenea, pregătiți să cunoască și să ofere informații referitoare la drepturile persoanelor cu dizabilități precum și despre instituțiile implementatoare de politici sociale privind dizabilitatea.

10. **Evaluare**

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Evaluarea cunoștințelor specifice cursului: îmbătrânirea; îmbătrânirea demografică. Politici sociale de sănătate. Aspecte legislative; servicii specifice persoanelor vârșnice.	Examen	50%
Seminar	Evaluarea participării active în cadrul seminariilor, prezentarea de teme/referate/eseuri	Referate/eseuri	50%
Laborator	-		
Proiect			
Standard minim de performanță			
<p>Standarde minime pentru nota 5: însușirea principalelor noțiuni, idei, concepte. Politici sociale de sănătate. Starea de sanatate si bolile cornice la varstnici Aspecte de ordin legislativ privind protejarea persoanelor vârșnice.</p> <p>Standarde pentru nota 10: însușirea principalelor noțiuni, idei, concepte, înțelegerea principiilor de comunicare, consiliere; stăpânirea unui limbaj de specialitate. Prezentarea unui studiu de caz ce vizează evaluarea și intervenția pentru o persoană cu dizabilitate sau o familie care are în îngrijire o persoană cu deficiență.</p>			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
19.07.2021	Lector dr. Ciornei Carmen 	Lector dr. Ciornei Carmen

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
27.09.2021	Lector dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2021	Prof. univ. dr. Florin PINTESCU